

Sygnatura akt I C 1781/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Jelenia Góra, dnia 15.04.2013 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący : SSR Jaromir Antoszewski

Protokolant: Mariola Olechno

po rozpoznaniu w dniu 15.04.2013 r. w Jeleniej Górze sprawy

z powództwa (...) Sp. z o.o. w J.

przeciwko (...) S.A w S.

- o zapłatę

I. oddała powództwo w całości;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28.08.2012 r. powód (...) Sp. z o.o. w J. , działający przez zawodowego pełnomocnika, wystąpił o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w S. kwoty 1586 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30.06.2010 r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu podniósł, iż w wyniku wypadku w dniu (...) spowodowanego przez sprawcę ubezpieczonego w zakresie odpowiedzialności cywilnej w firmie pozwanego, uszkodzeniu uległ należący do L. F. samochód marki F. (...) nr rej. (...), właścicielka pojazdu wynajęła od powoda samochód zastępczy na czas likwidacji szkody z uwagi na rodzaj wykonywanej pracy, miejsce jej zamieszkania i brak możliwości poruszania się środkami komunikacji. Z tego tytułu powód wystawił poszkodowanej w dniu 15.06.2010r fakturę VAT na kwotę 2440 zł za okres wynajmu tj. 20 dób od 11.05.2010r. do 31.05.2010r. , z terminem płatności 14 dni, który upływał w dniu 29.06.2010r. Nadmienił , iż odszkodowanie za naprawę pojazdu zostało wypłacone z pominięciem jednak kosztów najmu samochodu zastępczego, a poszkodowana w dniu 08.07.2010r. złożyła pisemne oświadczenie , w którym wskazała z jakiego powodu zmuszona była korzystać z pojazdu. Pozwany początkowo w ogóle odmawiał zapłaty. Po wezwaniu w dniu 14.10.2011r. i cesji wierzytelności na rzecz powoda w dniu 28.12.2011r. , pozwany uznał powództwo w zakresie potrzeby wynajęcia pojazdu zastępczego jedynie za okres 7 dni , uwzględniając uzasadniony okolicznościami czas organizacyjny i czas niezbędny do usunięcia uszkodzeń wyliczony z jednostek czasowych. Opieszałość w postępowaniu likwidacyjnym określił jako przyczynę wydłużenia okresu najmu pojazdu zastępczego, gdyż pierwsza decyzja ubezpieczyciela uznająca szkodę za całkowitą pochodzi z dnia 08.06.2010r., co oznacza , iż od dnia wynajęcia samochodu upłynął okres 28 dni , a 27 dni kiedy to ubezpieczyciel przyznał „mailowo” warunkowo zgodę na naprawę uszkodzonego pojazdu . Zgodnie z procedurą warsztat powinien czekać na naprawę pojazdu do dnia akceptacji kosztorysu przez ubezpieczyciela. Tymczasem poszkodowana oddała pojazd jeszcze przed jakakolwiek decyzją ubezpieczyciela więc dołożyła wszelkich starań by nie zwiększać rozmiarów szkody. Przywołał art. 363 §1 kc. uzasadniający wypłatę kosztów wynajmu pojazdu za okres 20 dni jako pokrywających szkodę majątkową wynikającą z utraty możliwości korzystania z pojazdu podczas likwidacji szkody, gdzie korzystanie z samochodu zastępczego ma zapewnić osobie poszkodowanej taki komfort funkcjonowania w codziennym życiu , jak przed wystąpieniem szkody .

W odpowiedzi na pozew z dnia 10.12.2012 r. pozwany (...) S.A. w S. , działający przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu przyznając fakt wystąpienia szkody i swoją odpowiedzialność gwarancyjną za sprawcę szkody, podniósł naprawienie szkody w pełni poprzez zapłatę sumy 854 zł wg. kwoty przyjętej przez wynajmującego z uwzględnieniem czasu technologicznego przestoju pojazdu uszkodzonego oraz czasu organizacyjnego. Zarzucił nieuzasadniony ekonomicznie okres wynajmu pojazdu na czas 20-u dni, zwracając uwagę na obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i jej rozmiarom , gdy przyjęto łączny czas 7 dni (dwa dni organizacyjne , 5 dni niezbędne do usunięcia uszkodzeń). Zakwestionował też zasadność zapłaty podatku VAT.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11.05.2010 r. na skutek kolizji z innym samochodem kierowanym przez sprawcę ubezpieczonego w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. w S., uszkodzeniu uległ należący do L. F., samochód osobowy marki F. (...) nr rej. (...), służący mu m.in. do dojazdów do pracy . Zleciła ona dokonanie naprawy firmie (...) Sp. z o.o. w J. , od której wynajęła w dniu 11.05.2011r. samochód zastępczy m-ki F. (...) na okres od dnia 11.05.2010r. do dnia 31.05.2010r. za kwotę 100 zł netto za dobę. W dniu 14.05.2010r. udzieliła też upoważnienia firmie (...) Sp. z o.o. w J. do zgłoszenia szkody , korespondencji z zakładem ubezpieczeń, decydowania o warunkach rozliczenia szkody oraz odbioru odszkodowania. W wyniku zgłoszenia szkoda likwidowana była przez ww. zakład ubezpieczeń. W dniu 08.06.2010r. zakład ubezpieczeń przyznał poszkodowanej kwotę 4450 zł odszkodowania, zaś pismem z 24.06.2010r. dodatkowo kwotę 2619,60 zł za uszkodzenie samochodu.

W dniu 15.06.2010r. (...) Sp. z o.o. w J. wystawiła fakturę vat (...) na nazwisko L. F. na kwotę 2440 zł z tytułu najmu samochodu zastępczego w okresie 20 – u dób po 100 zł za dobę netto , płatną w terminie 14 dni . Poszkodowana nie zapłaciła tej sumy.

Pismem z dnia 08.07.2010r. poszkodowana oświadczyła ad. wynajmu pojazdu zastępczego , iż pojazd taki jest jej niezbędny do codziennego korzystania celem dojazdu do pracy i jej zobowiązania wobec pracodawcy oraz do dojazdów do lekarza . L. F. nie prowadzi działalności gospodarczej, jest zatrudniona jako pracownik (...).

(...) S.A. w S. odmówił pismami z dnia 08.07.2010r. i 05.08.2010r. zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Następnie jednak przyznał poszkodowanej kwotę 854 zł tytułem równowartości wynajmu pojazdu zastępczego na okres 7 dni po 100 zł netto za dobę i kwotę tę wypłacił .

Dowód: umowa k. 55,

oświadczenie poszkodowanej k. 23,

upoważnienie k. 19,

pisma pozwanego k.20,21,22,

faktura Vat k. 12,

zeznania świadka L. F. k.61,

okoliczności bezsporne.

W dniu 14.10.2011r. (...) Sp. z o.o. w J. wystawiła wezwanie do zapłaty adresowane do ubezpieczyciela kwoty 2440 zł z odsetkami od dnia 29.06.2010r.

W dniu 28.12.2011r. zawarta została umowa cesji wierzytelności pomiędzy L. F. a (...) Sp. z o.o. w J. o przeniesieniu wierzytelności dotyczącej m.in. zwrotu kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego wobec (...) S.A. w S. w związku z likwidacją szkody komunikacyjnej w pojeździe marki F. (...) nr rej. (...) na rzecz (...) Sp. z o.o. w J..

Pismem z dnia 03.01.2012 r. (...) Sp. z o.o. w J. wystąpił do (...) S.A. w S. o zapłatę kwoty 2440 zł wraz z odsetkami od dnia wezwania do dnia zapłaty, tytułem niezapłaconej faktury vat FS (...) - kosztu wynajmu pojazdu zastępczego, pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową. Pismo doręczono w dniu 10.01.2012r. Dochodzona suma nie została zapłacona.

Dowód: pismo powoda k.25,

umowa cesji wierzytelności k. 26.

pismo powoda z potwierdzeniem doręczenia k. 27 -28.

Sąd zważył co następuje :

Zgodnie z art. 822 § 1 kc. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. § 2. stanowi : jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. W myśl art. 822 § 3. Strony mogą postanowić, że umowa będzie obejmować szkody powstałe, ujawnione lub zgłoszone w okresie ubezpieczenia. § 4 : Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Na gruncie art. 805 kc. i art. 824¹ kc. świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody. Odszkodowanie ustalane winno być wg. reguł wynikających z art. 363 §1 i §2 kc. i ma na celu pełne wyrównanie poniesionej przez poszkodowanego straty, przywrócenie rzeczy do stanu używalności takiego jaki istniał przed wyrządzeniem szkody. W przypadku wystąpienia zdarzenia skutkującego odpowiedzialnością gwarancyjną zakładu ubezpieczeń, świadczenie ubezpieczyciela, obejmuje więc zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości szkody, którą poniósł poszkodowany. Zobowiązany ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby szkody mu nie wyrządzono (art. 361§1 i §2 k.c.). Poszkodowany może zatem, zgodnie z zasadą pełnej kompensacji szkody, domagać się od zakładu ubezpieczeń nie tylko zwrotu kosztów, przywrócenia stanu poprzedniego swojego pojazdu ale też m.in. stanowiących normalne następstwo szkody komunikacyjnej poniesionych kosztów wynajmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego na konieczny czas naprawy. W myśl art. 363 k.c. to do poszkodowanego należy wybór sposobu naprawienia szkody. Uprawnienia zawarte w tym artykule, dają mu możliwość wyboru warsztatu naprawczego, wyboru materiałów i części na jakich będzie jego samochód naprawiany ale też firmy ,z której wynajmie pojazd zastępczy. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 r. (III CZP 32/2003) „Odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku.” Per analogiam zasada niezbędnych i koniecznych kosztów dotyczyć będzie również odszkodowania z tytułu najmu samochodu zastępczego. W wyroku z dnia 5 listopada 2004 r. sygn. akt II CK 494/03, podzielanym przez sąd orzekający w niniejszej sprawie, Sąd Najwyższy zaznaczył , że jeżeli uszkodzony pojazd nadaje się do naprawy w postaci wmontowania do niego nowej części zamiennej, to koszty najmu przez poszkodowanego tzw. samochodu zastępczego obejmować mogą tylko okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu (art. 361 § 1 k.c.) (opubl. LEX nr 145121, Biul.SN 2005/3/11). Ponadto w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. akt III CZP 5/11) Sąd Najwyższy wskazał , iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności

cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego i nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Jednocześnie jednak w powyższej uchwale wskazano, iż roszczenie o dostarczenie pojazdu zastępczego nie może być uznane za dopuszczalny sposób restytucji szkody majątkowej polegającej na zmniejszeniu wartości pojazdu albo utracie jego wartości, wyrównanie bowiem tego uszczerbku majątkowego następuje przez naprawę uszkodzonego pojazdu albo przez zapewnienie możliwości nabycia nowego pojazdu. Restytucja utraty możliwości korzystania z rzeczy byłaby niedopuszczalną restytucją szkody niemajątkowej. Odmienna jest sytuacja, w której doszło już do poniesienia przez poszkodowanego wydatków na uzyskanie pojazdu zastępczego w okresie remontu uszkodzonego pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego pojazdu. Są to wydatki poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty (art. 361 § 2 k.c.). Muszą to być wydatki zmierzające do wyłączenia lub ograniczenia szkody i niewątpliwie są nimi koszty wynajmu pojazdu zastępczego w celu kontynuowania działalności gospodarczej lub zawodowej, ponieważ zapobiegają utracie określonych dochodów (art. 361 § 2 k.c.). Szkodę stanowią również konieczne wydatki związane ze zdarzeniem szkodzącym. Przy takim ujęciu, stratą w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. są objęte także te wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu) negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia (zniszczenia) pojazdu. Negatywnym następstwem majątkowym jest tu utrata możliwości korzystania z rzeczy, a więc utrata uprawnienia stanowiącego atrybut prawa własności. W takiej sytuacji poszkodowanemu przysługuje roszczenie o zwrot wydatków na najem pojazdu zastępczego nieprzeznaczonego do kontynuowania działalności gospodarczej lub zawodowej, można je bowiem uznać za stratę (art. 361 § 2 k.c.). Zwrotowi mogą podlegać jednakże tylko wydatki rzeczywiście poniesione na taki najem. W orzecznictwie Sądu Najwyższego, m.in. w uchwałach z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01 (OSNC 2002, nr 6, poz. 74) i z dnia 17 maja 2007 r., III CZP 150/06 (OSNC 2007, nr 10, poz. 144) oraz w wyrokach z dnia 20 lutego 2002 r., V CK 908/00 (nie publ.), z dnia 11 czerwca 2001 r., V CKN 226/00 (OSP 2002, nr 3, poz. 40) i z dnia 7 sierpnia 2003 r., IV CKN 387/01 (nie publ.), ukształtował się wprawdzie pogląd, że naprawa uszkodzonego pojazdu nie jest warunkiem wypłaty odszkodowania, bo istotne znaczenie ma fakt powstania szkody, a nie jej naprawienie, ale nie jest on adekwatny w omawianej sytuacji, w której strata majątkowa powstaje dopiero z chwilą poniesienia kosztów najmu pojazdu zastępczego.

W przedmiotowej sprawie bezsporna była odpowiedzialność pozwanego z tytułu ubezpieczenia OC, za szkodę spowodowaną przez sprawcę kolizji ubezpieczonego w firmie pozwanego, postępowanie likwidacyjne prowadzone przez pozwanego, wynajem samochodu zastępczego. Sporna była zasadność wynajmu samochodu zastępczego na okres najmu przenoszący 7 dni.

W toku postępowania strony zgłosiły, a sąd dopuścił dowody z zawnioskowanych dokumentów, w tym dowód z faktury VAT, korespondencji stron oraz umowy cesji wierzytelności. Dowody te sąd uznał zasadniczo za wiarygodne, albowiem nie były one kwestionowane przez strony za wyjątkiem faktury z dnia 15.06.2010r. (kwestionowanej przez pozwanego), ani nie budziły wątpliwości co do swojej autentyczności.

W ocenie sądu jednakowoż powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie poszkodowana – osoba fizyczna, nie prowadziła działalności gospodarczej i nie poniosła faktycznie kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Przesłuchana w charakterze świadka L. F. zeznała bowiem, że nie zapłaciła powodowi za wynajem pojazdu zastępczego. Świadek nie stwierdziła, aby ktokolwiek inny za nią te koszty pokrył, co niewątpliwie uczyniłaby gdyby taka sytuacja miała miejsce. Podobnie z treści wezwania do zapłaty z dnia 03.01.2012r. wiadomo, iż faktura VAT obejmująca te koszty nie została zapłacona. Tym samym nie można było uznać, że poszkodowana posiadała z tego tytułu wierzytelność wobec pozwanego ani by tę wierzytelność skutecznie przeniosła na rzecz powoda. Wnioski dowodowe powoda zgłoszone na ostatnim terminie rozprawy w dniu 15.04.2013r. o przesłuchanie dodatkowego świadka w osobie męża poszkodowanej wnioskowanego na zasadzie: „skoro faktura została wystawiona, to ktoś powinien ją zapłacić” a nadto pozostałe wnioski dowodowe o przesłuchanie powoda i dowód z opinii biegłego sąd oddalił jako nieistotne dla sprawy, w kontekście wyjaśnionej już okoliczności braku zapłaty faktury za wynajem pojazdu zastępczego, a w odniesieniu do dodatkowego świadka spóźnione wobec

zakreślonego stronom reprezentowanym przez zawodowych pełnomocników na rozprawie w dniu 24.01.2013r. terminu 7 dni do składania wszelkich wniosków, twierdzeń i zarzutów pod rygorem ich pominięcia po terminie. Trzeba zarazem zaznaczyć , iż dopuszczenie kolejnych zgłoszonych po terminie dowodów powodowałoby nieuzasadniona przewlekłość postępowania. Sugestie przy tym pełnomocnika powoda , iż fakturę mógłby zapłacić mąż poszkodowanej można było wyjaśnić podczas przesłuchania poszkodowanej , jednak podczas obecności świadka takie pytanie nie padło.

W świetle powyższych ustaleń i zważeń sąd oddalił powództwo w całości jako nie uzasadnione .

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98 kpc. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu , obciążając nimi w całości stronę powodową . W konsekwencji sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego poniesione przez pozwanego wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika i opłaty od pełnomocnictwa w wysokości 617 zł.